צד א מיי פ"ג מהלי

א) לקמן כא., ב) ושסו, ג) [לקמן כ: מ ד) עירובין מג:, ה) תוס' עירובין מג: ד"ה האי תגא וכו' מבואר דלא דהכא], ו) [עי מוס" לעיל ג: ד"ה מקוקאה], ז) ב"מ לת. ב"ב מ:, מ) ב"מ שם, ט) [לקמן כת.], י) [נדרים מת.], כ) ופ"ג ה"טו. ל) ווע׳ שם

הגהות הב"ח

(ת) רש"י ד"ה טהורות וכו' שיור לאגשי ניתו של כהן דשמא כל"ל ותיבת כדי נמחק: (ג) תום' ד"ה מאי לאו וכו׳ ומניקן התם גבי מניאה ליכא חשד כל״ל:

מוסף רש"י

בגילויי׳. אישלושטר״א **כלע"ו** (תענית ג: גילהי, ובתוס׳ שם זריחת הלילה). כל שעה שמותר כל שעה שמותר לאכול מאכיל. לדוקייה אלטריך, דתידוק הא משעה שאינו מותר לאכול אינו מותר להאכיל (לקמן כא.). מבערין את הכל מלפני השבת. נין חולין בין תרומה, חוץ מכדי אכילתו לשבת, אבל כל מה **לבער יבער** (לקמן שעתיד מט... לא בערבי שבתות שמניחיו לרכי שבת והולכיו להקניל פניו (ערובין מג:). פורטין לאחרים. מחליפין פרוטות נחשת בחלעי כסף מפני כמף ינפסלות (ב"מ לח. וכעי"ז ב"ב ח:). ואין פורטין לעצמן. פן יחשדום שפורטים כוול (שם). race בכל יום (ב"מ לח.). אפילו הן אבודין. ע"י עכנריס או ריקנון, לא יגע בהן.

מוסף תוספות

למוכרן (ב"מ לח.).

א. דאי לא דייקינן מותר סתם לן תנא כר׳ מאיר ואי רייקינן ליה סתם לן כרבן נמליאל. חי' הר"ן. ב. כתכ הר"ו נחי". מכאז דקדק הרב רבינו אפרים ז״ל דמדאורייתא שרי למישרף תרומה וכו', דמשמרת תרומותי לא משמע אלא יטמאנה, דא״א רמדאורייתא אסור לשורפה, היכי תיקון רבנן למישרף תרומה וכרי, ולאו ראיה היא וגו'. ג. דאין , ליזהר רשמירחה מוס׳ שאנן. ד. [ואף ד]ע״כ מיהא מיתסר לטמאה מדאורייתא. שס. ה. בי״ד שחל להיות בשבת. שס. ו. משמע דבב"ד יכול מהדרינן עובדא. תוס' נ"מ

אף לדבריכם. דחיישינן לשמא אמאי

לא פלגיתו אלא בטהורות אף

תלויות לא ישרפו קודם זמנן שמא

יבוא אליהו היום או מחר קודם זמן

נימא הלכה כר' מאיר או כרבן גמליאל דממה נפשך ההיא דכל שעה בתוך הנץ החמה בגילויי' הוה קאי וזהרורי משום דקשיה מותר. בפרק כל שעהש בעלמא הוא דחזא קא משמע לן אמר רב מקשינן כל שעה שאוכל מאכיל מיבעי נחמן אמר רב הלכה כרבי יהודה אמר ליה ליה ומותר משמע כל שעה שמותר רבא לרב נחמן ונימא מר הלכה כר' מאיר אדם אחר לאכול מאכיל זה האסור דסתם לן תנא כוותיה דתנן ⁶כל שעה שמותר לאכול מאכיל ההיא לאו סתמא לאכול ומדוחקא דהא קושיא אוקימנא כרבן גמליאל והכי קאמר כל שעה שמותר כהן לאכול בתרומה מאכיל הוא משום דקשיא ימותר ונימא מר הלכה כרבן גמליאל דהוה ליה מכריע א"ל רבן ישראל חולין לבהמה אלמא סחמא לא כר"מ היא: כרבן גמליאל. גמליאל לאו מכריע הוא מעם דנפשיה קאמר במתני': לחו מכריע הוח. כדפרישית ואיבעי' אימא רב דאמר כי האי תנא מאדתני' לקמן בפירקין (ד' כא.) דאין הכרעת ארבעה עשר שחל להיות בשבת מבערין דעת שלישית מכרעת והא הכרעת את הכל מלפני השבת ושורפין תרומות דעת שלישית היא דהא ר"מ ורבי ממאות תלויות ומהורו' ומשיירין מן המהורו' יהודה לא איירי דניהוי שייך חילוק מזון שתי סעודות כדי לאכול עד ד' שעות בין זמן תרומה לזמן חולין כלל דאי דברי רבי אלעזר בן יהודה איש ברתותא הוה תנן ר"מ אומר אחד חולין וא׳ תרומה כל חמש ר' יהודה אומר א' שאמר משום ר' יהושע אמרו לו מהורות לא חולין ואחד תרומה כל ארבע ורבן ישרפו שמא ימצאו להן אוכלין אמר להן כבר בקשו ולא מצאו אמרו לו שמא חוץ גמליאל אומר חולין כל ארבע תרומה כל חמש הויא הכרעה אבל השתא לחומה לנו אמר להם לדבריכם אף תלויות דאינהו לא אדכור תרומה וחולין כלל לא ישרפו שמא יבא אליהו וימהרם אמרו ולא גלו דעתם שיהא שום רמו דיו לו יסבר מובמח להן לישראל שאין אליהו לחלק ביניהם לאו הכרעה היא אלא בא סלא בערבי שבתות ולא בערבי ימים דעת שלישית: ה״ג וחיבעים חימח מובים מפני המורח אמרו לא זזו משם עד רב דחמר כי החי תנח. דקבע הלכתא כרבי אלעזר ברבי יהודה שקבעו הלכה כרבי אלעזר בן יהודה איש דאמר אפי׳ תרומה כל ארבע ותו ברתותא שאמר משום רבי יהושע מאי לאו לא דקתני דקבעו הלכה כמותו: אפילו לאכול °אמר רב פפא משמיה דרבא מלויות. ספק טמאות ספק טהורות: לא לבער ואף ר' סבר להא דרב נחמן דאמר מזון שתי מעודות. ולה שלש דכל רבין בר רב אדא ימעשה באדם אחד שלש סעודות דשבת ערבית שחרית שהפקיד דיסקיא מלאה חמץ אצל יוחנן ומנחה וערב פסח אסור לאכול מן יחקוקאה ונקבוה עכברי' והיה חמץ מבצבץ המנחה ולמעלה: טהורות לא ישרפו. ויוצא ובא לפני רבי שעה ראשונה אמר לו כלל הואיל ולא הגיע זמנן לבער המתן שניה אמר לו המתן שלישית אמר ואע"פ שיש לו שיור (ה) כדי לאנשי ביתו של כהן שמא ימלא כהנים אורחים לו המתן רביעית אמר לו המתן חמישית א"ל שיאכילום ולא נפסיד תרומה בידים צא ומוכרה בשוק מאי לאו לנכרים כרבי ואם לא ימלא יאכילום למחר לכלבי יהודה אמר רב יוסף לא לישראל כרבי כהנים או יבטלם בלבו: ככר בקשו מאיר אמר ליה אביי אי לישראל נישקלי׳ ולא מצאו. כלומר כל מה שיש לו לנפשיה משום חשרא ״דתניא יגבאי צדקה לבקש כבר ביקש דהא בשבת לא יבוחו חורחים וכבר יודע ובקי הוח באותן שבעיר מי יבוא אללו: לנו. לשון מלון. שמא בתוך התחום לנים כהנים אורחים הלילה ויבואו למחר:

הלכה כר' יהודה. דתולין כל חמש: ונימא הלכה כר' מאיר. דאוכלין כל חמש דהא סתם לן תנא כוותיה דתנן כל שעה שמותר לאכול מאכיל לבהמה לחיה ולעופות דמשמע כשאינו מותר לאכול אינו מאכיל ואי רבי יהודה הא איכא חמש דאינו אוכל ומאכיל אלא ר' מאיר היא דאמר אוכל עד תחלת שש ומשעה שאינו אוכל אין מאכיל:

אימא סמיך ודין הכרעה אפרש נסוף פירקין נע״ה: ושורפין תרומות ממאות ב אפילו אם נאמר דאסור לשרוף טהורות משום דכתיב (במדבר יח) את משמרת תרומותי כמו שאסור לטמאם הכא שרי אע"ג דמדאורייתא בביטול בעלמא סגי ואין נריך לשורפה מכל מקום כיון דסופה ליאסר ולילך לאיבוד שרי לשורפה כמו לטמאותה דשרי ר' מאיר ד בסוף פירקין לשרוף טמאה עם הטהורה ה: ומשיירין מזון שתי סעודות.

רבן גמליאל לאו מבריע הוא. וקשה לר"י דלימא הלכה כר"ג

ואפי׳ אם מספקא ליה אם יש לדקדק בלשון מותר אם לאו מ״מ

דסתם לן תנא כוותיה בפ׳ כל שעה (לקמן כא.) מדקתני מותר

וכ"ש בחולין שאוכליהן מרובין דמשיירין כדמשמע בתוספת'י: מאי לאו לנברים. להכי משמע לנכרים דאי לישראל לישקול

כחד מינייהו אתוא וי"ל דאאיבעית

ותלויות ומהורות.

לנפשיה כדפריך אביי בסמוך. בירושלמי גרס לא ומוכרה בבית דין בשוק משמע אע"פ שנתן לו רשות רבי שהיה אב"ד למכור אפי׳ הכי לריך ב"ד בשעת מכירה כדי לשומן וא"ת מ"ש מאלמנה דמוכרת לאחרים שלא בב"ד ובב"ד יכולה לעכב אפילו שם דמיהם ומניחן (כ) גבי מליאה התם ליכא חשד שהרי הוא מחזיר אבידה:

לעלמה דאמר בכתובות (ד' נח. ושם) אלמנה ששמה לעצמה לא עשתה ולא כלום דאמר מאן שם ליך משמע דבבית דין יכולה לשום וקאמרינן נמי התם ההוא גברא דאפקידו גביה כיסתא דיתמי אזל שמה לנפשיה לסוף אייקר אמר ליה מאן שם ליךי וי"ל דמוכרת שלא בבית דין משום חינא וגבי כיסתא דיתמי דיכול לעכב לעלמו היינו דוקא בדיעבד א"נ גבי יתמי בית דין עלמן הן המפקידים ולכך יכול לעכב לעלמו על פיהם אבל פקדון של אחרים לא והא דאמר באלו מציאות (ב"מ כח:)0

בכדי שאין להם עניים לחלק פורטין לאחרים ואין פורטין לעצמן גבאי תמחוי שאין להם עניים לחלק מוכרין לאחרים ואין מוכרין לעצמן משום שנאמר יוהייתם נקיים מה' ומישראל אמר ליה רב אדא בר מתנה לרב יוסף בפירוש אמרת לן צא ומוכרן לנכרים כרבי יהודה אמר רב יוסף כמאן אזלא הא שמעתא דרבי כרשב"ג ©דתנן המפקיד פירות אצל חבירו אפילו הן אבודין לא יגע בהן רשב"ג אומר מוכרן בב"ד מפני השבת אבידה אמר ליה אביי ולאו איתמר עלה אמר רבה בר בר הנה א"ר יוחנן ילא שנו אלא

בכדי

ביעורן ויטהרם ויאמר לא נגע בהן טומאה ויאכלום: לא בערבי שבחות כו'. והיום ערב שבת ולמחר ערב יום טוב: מפני הטורת. שיש להן לעסוק בקעודות שבת ויטרדו בו: **מאי לאו אפי׳ לאכול.** בכל דבריו קבעו כמותו ואף במה שקבע זמן האכילה עד ד׳ שעות ואפי׳ בתרומה: **לא לבער.** הא דקבעו כמותו לא איירי באכילה אלא בביעור שהיו חביריו חלוקין עליו שלא יבערו טהורות עד למחר קבעו דשורפין מערב שבת בשלשה עשר אבל בשיור לעולם אימא לך כדי לאכול עד חמש שעות והיא בכלל: די**סקייא.** שתי מלות מורכבות שני שקים אמתחת של עור: **ונקבוה עכברים**. והיה נחסר וארבעה עשר בניסן היה וחמץ בזול ובא לפני רבי לידע אם ימכרוהו מפני חסרונו של מפקיד: **המחן.** שמא יבא ויאכל בעליו: **חמישים.** דמהשתא תו לא אכיל ליה: אמר לו לא ומוכרן בשוק. בעוד שהוא מותר בהנאה: לא לישראל. וכרבי מאיר והכי קאמר ליה אי שהיתו הא שעתא לא משכחת ישראל דובין ליה: נישקליה לנפשיה. ויאכלנו ויתן דמיו לבעלים למה לו לטרוח ולילך בשוק אחרי שנותן לו רשות למכור: פורטין. פרוטות של נחשת שגבו לנדקה וכשמשהין אותם מחלידות לריך לפורטן בכסף: חמחוי. מאכל לחם ומיני מאכל שגובין לחלק: ואין מוכרין לעלמן. שמא יחשדום שלקחום בזול: בפירוש אמרם לן כו'. יו כב יוסף חלה ושכח תלמודו ולאחר זמן כשהיה מחליף דבריו היו מזכירין אותו תלמידיו כך לימדתנו בראשונה: **כמאן אולא הא דרבי**. שהורה למכור פקדון מפני שאבד: **אבודין.** נחסרין והולכין:

חמץ ומנה הלי ג ד סמג עשין לט טוש"ע או"ח סי תמד סעיף א: צה רו מייי שאלה הלי ג' טוש"ע או״ח סי׳ תמג סעיף ב

הו"ח סיי מתג סעיף ב וטוש"ע ח"ח סיי רלב סעיף יו: [רב אלפס ב"ח פ"ג דף פ"לו:

צו ד מיי פ"ט מהלכות מתנות עניים הלכה יא סמג עשיו הסב טוש"ע י"ד

סיי רנו סעיף ב: סיי רנו סעיף ב: צו ה ו מיי פ"ו מהלי שאלה הלכה א סמג עשין פח טוש"ע ח"מ סי רנב סעיף טו:

תורה אור השלם וְנְבְבְּשְׁה הְאָרָץ לִפְנֵי יְיָ וְאַחַר תְּשָׁבוּ וְהְיִיתֶם נְקִיִים מֵייְ וּמִישְׁרְאַל נְקִיִים מֵייְ וּמִישְׁרְאַל יָהְיְתָה הָאָרֶץ וֹהָיְתָה הָאָרֶץ לֶכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי יִ במדבר לב כב

גליון הש"ם

גם' אמר ר"פ משמיה דרבא לא לבער. כעין זה תענית י"ח ע"ל מנחות

רבינו חננאל

אמר רב נחמן אמר רב הלכה כר' יהודה. ואע"ג דלאכילת חמץ משמע, ושינויא דשנינן שינויא הוא, ממילא שמעינן בעדות. אמר ליה רבא ווימא מר הלכה כר' מאיו שהרי שנינו סתמא כל שעה שמותר לאכול מאכיל כווחיה דר׳ מאיר. סתמא כר׳ מאיר, דאי הות כר׳ מאיר כל שעה שאוכל מאכיל מבעי לי׳ למיתנא ונדחת. ור"ג נמי לאו מכריע הוא, דהא ר"ג קדים טובא, ואין ראשון מכריע לדברי אחרון. ועוד אין ר"ג ר"ג לא התיר בחמץ אלא תרומ׳[ה]. הלכך אמרינן מכריע הוא לדחות דברי ר' יהודה ולקיים דברי ר' מאיר אלא טעמא דנפשיה קאמר. איבעית אימא רב דאמר כי האי תנא דתאני ארבעה עשר שחל ומשיירין בטהורות מזון שתי סעודות כדי לאכול ארבע שעות דברי ר׳ אלעזר בן יהודה איש ברתותא וכו׳. ודחה רב לא קבעו הלכה כמותו . אלא כלבער כלבד. שאמר מבערין את הכל מלפני השבת. ואמרינן ואף רבי . סבר דהלכתא כר׳ יהודה. ההוא גברא דיסקיא מלאה חמץ אצל ר' יוחנן חקוקה ולא התיר לו ר' למכרה אלא שעה חמישית, . ואסקינן משמא דרב יוסף למכרה לגוים כר' יהודה.

והא דרבי כרשב"ג הוא, דתנן המפקיד פירות אצל חבירו אפילו הן אובדין לא יגע בהן, רשב"ג אומר ימכרם בב"ד מפני השב אבדה לבעלים. ודחינן לא, כי אמרו רבנן לא יגע בהן כר' יוחנן, דאמר מחלוקת אם אבד